

MERS-CoV - handläggning av misstänkta fall

BAKGRUND

Det har nu gått närmare tre år sedan det (i september 2012) konstaterades ett första fall med en allvarlig luftvägsinfektion orsakad ett nytt coronavirus. Det har sitt ursprung på Arabiska halvön med omgivande länder och har kommit att benämnas Middle East Respiratory Syndrome Corona Virus (MERS-coronavirus).

Nedanstående riktlinjer är utformade med stöd av Folkhälsomyndighetens rekommendationer och ska tillämpas om falldefinitionen uppfylls. I en sådan situation ska ansvarig läkare kontakta smittskydd och vårdhygien. Riktlinjerna uppdateras om ny kunskap eller ändrade nationella direktiv tillkommer eller det epidemiologiska läget förändras.

HUR SMITTAR MERS-COV

Person-till-person-smitta har kunnat fastställas men spridningsvägar är inte helt klarlagda. I huvudsak tros smittspridning ske genom kontaktsmitta eller via luften från hostningar och nysningar.

FALLDEFINITION

Klinisk bild

Allvarlig luftvägsinfektion (lunginflammation eller ARDS) med feber eller anamnes på feber (≥ 38 °C) och hosta

eller

misstanke om nedre luftvägsinfektion baserad på kliniska eller radiologiska fynd

OCH

Epidemiologi

Inom 14 dagar före insjuknandet **besök i länder på Arabiska halvön**

eller

sjukvårdskontakt i land där spridning av MERS-coronavirus konstaterats

eller

Klinisk bild

Luftvägssymtom **oavsett allvarlighetsgrad**

och/eller

misstanke om nedre luftvägsinfektion baserad på kliniska eller radiologiska fynd

OCH

Epidemiologi

Inom 14 dagar före insjuknandet: **Nära kontakt¹ med ett laboratorieverifierat fall**

och/eller

Sjukvårdskontakt i land där MERS-CoV-spridning konstaterats

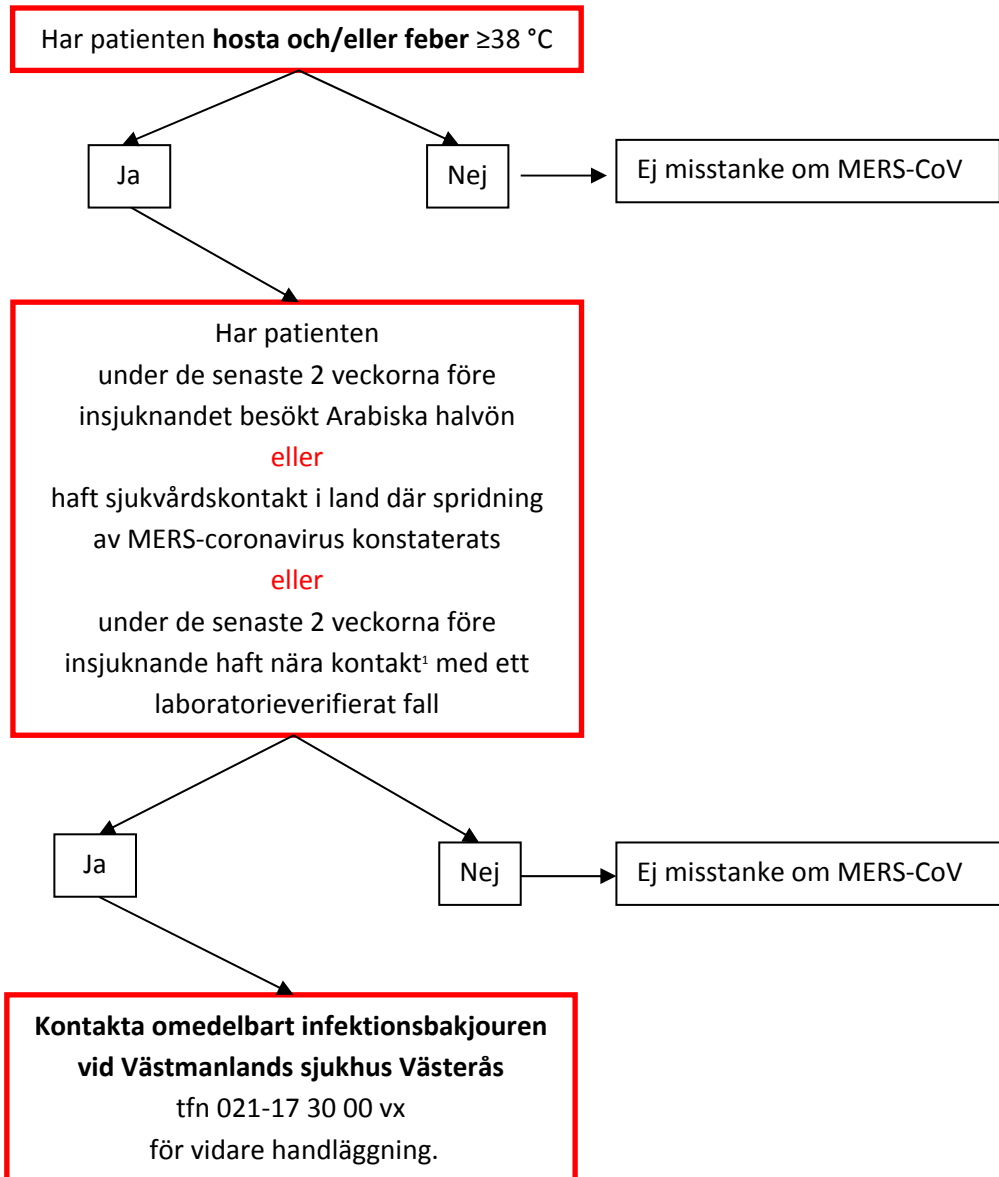
¹Som nära kontakt räknas

- alla som har vårdat patienten, inklusive familjemedlem, eller som har haft liknande nära kontakt
- alla som bott eller vistats på samma ställe som ett misstänkt eller bekräftat fall
- alla som har haft mer än 5 minuters kontakt och/eller kontakt ansikte mot ansikte (<1 meters avstånd) med ett fall i någon form av slutet rum.

MERS-CoV - handläggning av misstänkta fall

FRÅGEMALL VID TELEFONKONTAKT OCH MOTTAGNINGSBESÖK

Alla patienter med feber och hosta ska tillfrågas om utlandsresor under de senaste 2 veckorna före symtomdebut

Om patienten uppfyller definitionen för misstänkta fall under utredning tar landstingets smittskydds-enhet kontakt med Folkhälsomyndighetens Tjänsteman i Beredskap (TiB).

¹Som nära kontakt räknas

- alla som har vårdat patienten, inklusive familjemedlem, eller som har haft liknande nära kontakt
- alla som bott eller vistats på samma ställe som ett misstänkt eller bekräftat fall
- alla som har haft mer än 5 minuters kontakt och/eller kontakt ansikte mot ansikte (<1 meters avstånd) med ett fall i någon form av slutet rum.

MERS-CoV - handläggning av misstänkta fall

SMITTSKYDDSANMÄLAN

MERS-coronavirus är tillagt i smittskyddsförordningen och mers är från och med den 1 augusti 2015 en anmälningspliktig sjukdom.

För falldefinitionen vid anmälan se Folkhälsomyndighetens dokument [Falldefinitioner vid anmälan enligt smittskyddslagen](#).

BASALA HYGIENRUTINER OCH KLÄDREGLER MED TILLÄGG AV SKYDDSUTRUSTNING

Basala hygienrutiner och klädregler

Den enskilt viktigaste faktorn för att förhindra smittspridning är basala hygienrutiner och klädregler.

Tillägg skyddsutrustning - vid allt patientnära arbete, transport och städning

- andningsskydd med ventil (klass FFP3)
- långärmat engångsplastförkläde
- visir/skyddsglasögon

Tänk på att andningsskyddet ska sättas på så att det täcker näsa och mun och sluter helt tätt mot ansiktet. Andningsskyddet är en engångsprodukt och slängs direkt efter användning. Används skyddsglasögon eller visir för flergångsbruk ska dessa desinfekteras efter varje användning.

Rutin för säker avklädning:

1. Om förkläde har använts tas det av
2. Ta av *handskar*
Desinfektera händerna
3. Ta av *skyddsglasögon/visir* (tas av bakifrån)
Desinfektera händerna
4. Ta av *skyddsrock* (ta av den så att den hamnar ut och in)
Desinfektera händerna
5. Ta av *andningsskydd* (ta båda remmarna bakifrån och lyft dem fram över huvudet)
Desinfektera händerna

ÖVRIGA RUTINER

Mottagningsbesök

På akutmottagning, vårdcentral och andra mottagningar placeras patienten omgående i eget rum. Patient ska inte lämna rummet om det inte är medicinskt nödvändigt. Utför om möjligt undersökning och behandling på rummet. Begränsa antalet personal som deltar i vården. Vid misstänkt fall av MERS-CoV kontaktas infektionskliniken bakjour för den fortsatta handläggningen.

MERS-CoV - handläggning av misstänkta fall

Inläggning på sjukhus

Patient med symptom och anamnes enligt falldefinitionen och som behöver inneliggande vård på sjukhus ska vårdas i isoleringsrum på infektionskliniken.

Undersökning och behandling

I första hand ska vård, undersökning och behandling ske på vårdrummet. Extra försiktighet iaktas vid åtgärder som kan tänkas medföra aerosolbildning, t.ex. inhalationsbehandling, slemugning, bronkoskopi, intubation, aspirat. Antalet personer vid sådana ingrepp minimeras.

Vid undersökning och behandling utanför avdelningen informeras mottagande enhet i förväg. Patienten förs direkt till undersöknings- eller behandlingsrummet. Personalen följer basala hygienrutiner med skärpt skyddsutrustning enligt ovan.

Transporter

1. Vid transport **inom** sjukhus tas patienten direkt till undersöknings- eller behandlingsrum.
2. Vid transport **till och från** sjukhus eller vårdcentral undviks allmänna transportmedel eller taxi.
3. Vid **beställning av ambulans** anges misstanke om MERS-CoV. Ambulanspersonal följer kliniks specifika rutiner.

Hostande och nysande patienter bör vid transport ha munskydd. Om patienten inte tolererar detta bör hen ha tillgång till engångsnäsduk att hosta i och möjlighet att desinfektera händerna.

Tvätt

Tvätt hanteras som smittförande. Lägg tvätten i rumsbunden tvättsäck (gul tvättsäck med upplösbar innersäck) som försluts på rummet.

Avfall

Avfall hanteras som smittförande och transporteras märkt smittförande avfall (UN3291)

Städning

Kontaktytor bearbetas dagligen med alkoholbaserad ytdesinfektion med rengörande effekt. Mekanisk bearbetning av ytor är viktig för att minska virusmängden.

Patient

Uppmana patienten att hosta och nysa i engångspapper för att minska mängden droppar i luften och på ytor. Använt papper läggs direkt i plastpåse och hanteras som smittförande avfall. Informera om och gör det möjligt för patienten att ofta tvätta och desinfektera händerna.

Vårdpersonal

Särskild förteckning över alla arbetstagare som har haft nära kontakt med patient med misstänkt eller verifierat fall ska upprättas enligt 21§ i AFS 2005:1.

MERS-CoV - handläggning av misstänkta fall

Besökare

Begränsa om möjligt besöken hos patienten. Om besök sker ska besökare bära andningsskydd med ventil (FFP3) och visir/skyddsglasögon och endast vistas inne hos aktuell patient i vådrummet. Ge instruktioner om handdesinfektion.

REFERENSER

Folkhälsomyndighetens [Rekommendationer för handläggning av misstänkta fall av mers 2015-09-01](#)

Folkhälsomyndigheten 2015 [Falldefinitioner vid anmälan enligt smittskyddslagen.](#)